

prima instanță: Judecătoria Buiucani
Judecător: E. Cojocari
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, E. Fistican, V. Efros

ÎNCHEIERE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Mariana Pitic
Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătoresc George Boțan împotriva Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 septembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 6 iulie 2016, executorul judecătoresc George Boțan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 31 martie 2016, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției în rezultatul examinării plângerilor depuse de Valentina Fortună și Mircea Fortună a decis de a constata că faptele executorului judecătoresc George Boțan constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 21 alin. (2) lit. f) din Legea privind executorii

judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010 și de a aplica executorului judecătoresc Boțan George sancțiunea disciplinară sub formă de amendă în mărime de 4000 lei.

Astfel, potrivit deciziei Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției, ca temei faptic de aplicare a sancțiunii disciplinare față de executorul judecătoresc Boțan George a servit emiterea la 10 martie 2015 a încheierii nr. 065- 287/12, prin care a fost dispusă încasarea din contul Valentinei Fortună și Mircea Fortună a sumei de 2 916,98 lei, ca onorariu executorului judecătoresc.

Consideră executorul judecătoresc George Boțan că decizia de constatare a abaterii disciplinare și aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de amendă este neîntemeiată, contrară prevederilor legale și pasibilă anulării.

Reclamantul a relatat că Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției și-a depășit competențele acordate prin lege și regulamentul de activitate și a examinat o solicitare ce ține de competența instanței ce judecă și altor organe sau instituții.

În susținerea celor enunțate, reclamantul a invocat pct. 35 din Regulamentul de activitate al Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției potrivit căruia, Colegiul nu va examina solicitările care țin de competența instanței de judecată, de competența altor organe și instituții sau care nu întrunesc prevederile art. 21 din Legea nr.113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești.

Concomitent, art. 21 alin. (1) din Legea privind executorii judecătorești indică că, executorul judecătoresc poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale.

La caz, executorul judecătoresc George Boțan a menționat că în cadrul examinării procedurii disciplinare Colegiul, neîntemeiat își atribuie funcțiile instanței de judecată de a constata încălcări ale legislației.

Potrivit art. 161 alin. (1) și (2) din Codul de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Cererea privind contestarea actelor de executare se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc.

Reclamantul a accentuat că anularea unui act al executorului judecătoresc nu duce inevitabil la sancționarea lui disciplinară, iar abaterile disciplinare pe care le indică Colegiul ca fiind constatate nu sunt confirmate.

Totodată reclamantul a accentuat că la emiterea deciziei, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției a făcut referire la art. 21 alin. (2) lit. f) din Legea privind executorii judecătorești, care prevede încălcarea Codului Deontologic, neîndeplinirea în conformitate cu prevederile legale, corect și în timp util a atribuțiilor profesionale.

Consideră reclamantul că, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției își asumă abuziv funcția de constatare a unor fapte juridice, atribuție proprie în cazul de față doar a instanței de judecată.

Reclamantul a indicat că din decizia Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției nu sunt clare care sunt faptele sale, ce aduc atingere onoarei, demnității profesionale ori bunelor moravuri.

De asemenea reclamantul a menționat, că nu există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată sau a altui organ abilitat din care să rezulte că dânsul a încălcat legea.

Conform 24 alin. (5) din Legea privind executorii judecătorești, sancțiunea disciplinară poate fi aplicată cel târziu la 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare și cel târziu la un an de la data comiterii ei.

Astfel, reclamantul a subliniat că Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției i-a aplicat sancțiune disciplinară după expirarea termenului de 1 an de la comiterea faptelor.

Solicită executorul judecătoresc George Boțan anularea ca fiind ilegală a deciziei Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției din 31 martie 2016 privind constatarea abaterilor disciplinare în activitatea executorului judecătoresc George Boțan și aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă în mărime de 4000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 septembrie 2016, s-a admis acțiunea, s-a anulat decizia Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției din 31 martie 2016 cu privire la constatarea abaterii disciplinare și sancționarea disciplinară a executorului judecătoresc George Boțan, prin care i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de amendă în mărime de 4000 lei (f.d. 66, 68-73).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017, s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 septembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 105-112).

La 27 februarie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei pronunțate (f.d. 113).

La 16 mai 2017, executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel

Chișinău din 25 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul, executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Recurentul menționează că instanța de apel a ignorat faptul că Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției și-a depășit competența acordată prin lege și regulamentul de activitate, examinând o solicitare care ține de competența instanței de judecată și altor organe sau instituții.

Recurentul a relatat că instanța de apel fără un temei legal a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, fapt care a dus la încălcarea dreptului său privind accesul la justiție.

Executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză a indicat că, instanța de apel în motivarea deciziei sale face referire la hotărârile definite irevocabile, însă eronat indică că acestea suplimentar demonstrează argumentele debitorului.

Astfel consideră recurentul că instanța de apel a soluționat cauza în mod neobiectiv și cu încălcarea dreptului său la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 13 noiembrie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Pînă la examinarea cauzei, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției nu a depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză la 16 mai 2017 în termen din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 25 ianuarie 2017 a fost expediată în adresa părților la 27 februarie 2017 (f. d. 113), iar conform copiei plicului se confirmă faptul că recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la 30 martie 2017 (f.d. 120).

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiasvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia, Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea, de exemplu, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, ibidem, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, ibidem, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrări a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. c), alin.(4) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză a formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul

de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Mariana Pitic

Maria Ghervas